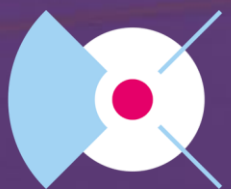

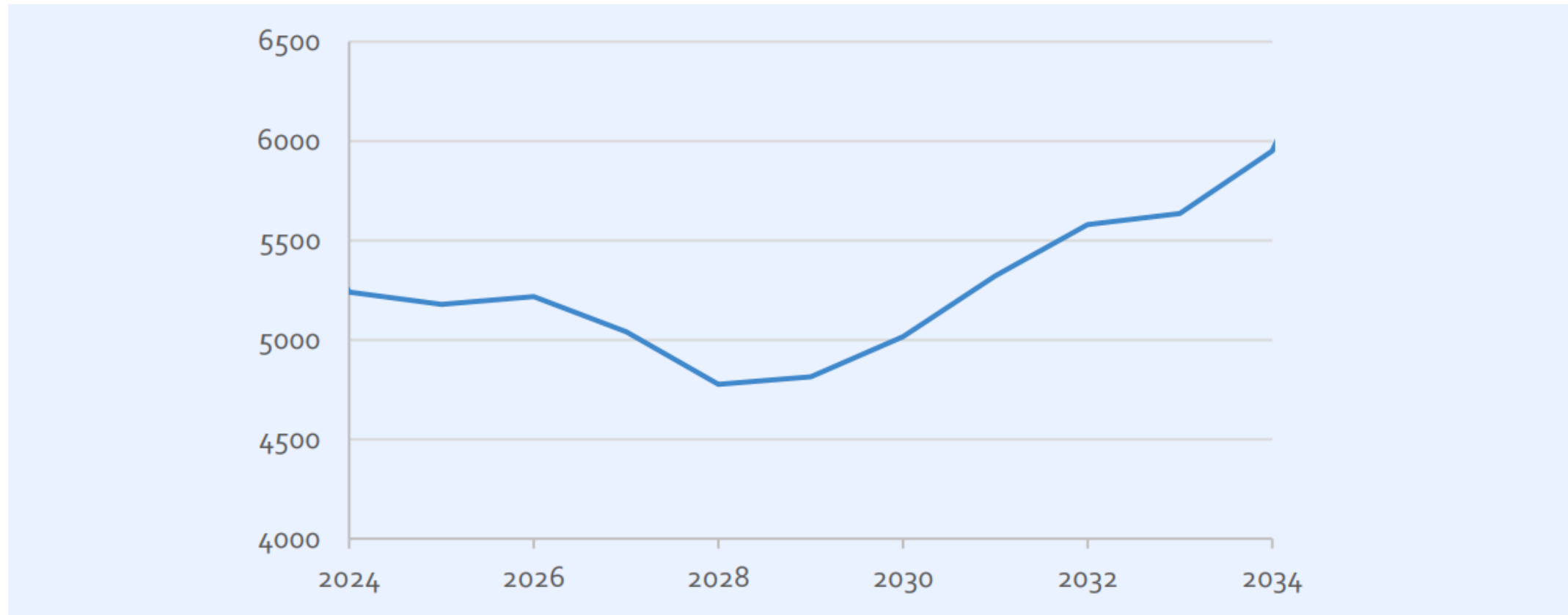
Organiseren in tijden van tekorten

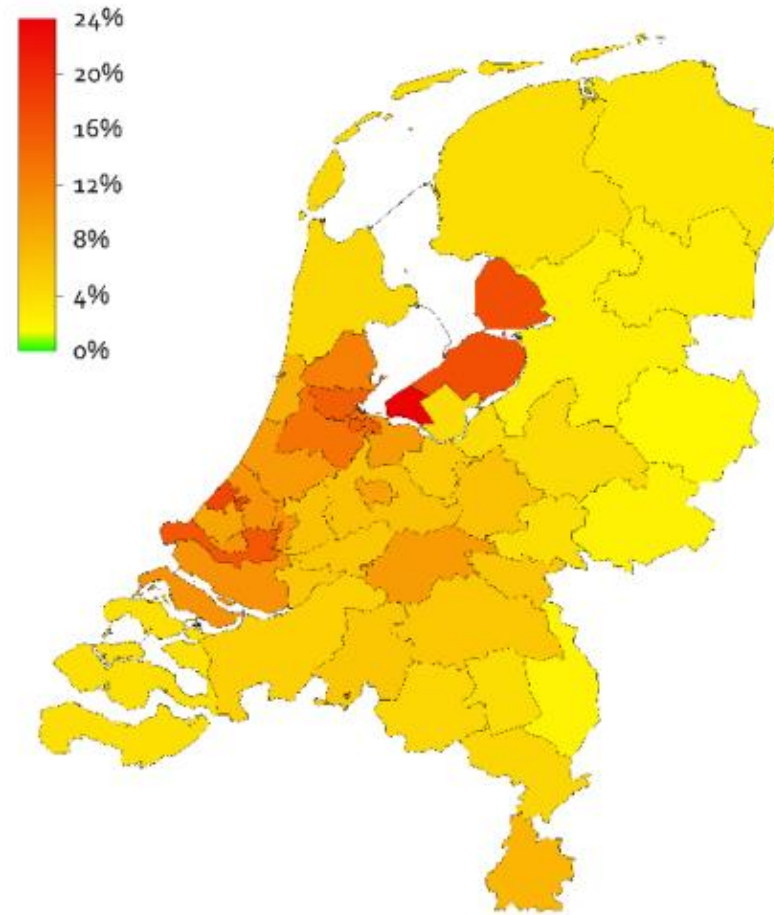
Week van de Onderwijsregio's
18 juni 2025

Onderwijsregio's

Figuur 1: Onvervulde werkgelegenheid voor leraren plus directeuren in het po in fte, neutrale conjunctuur⁷

Personeelstekorten primair onderwijs – peildatum 1 oktober 2024

Bron: Centerdata

Onderwijs organiseren in tijden van tekorten

Handreiking

Inhoud

- Waarom deze handreiking?
- Totstandkoming handreiking
- Hoofdelementen
- Bouwstenen

Waarom deze handreiking?

Vanuit gezamenlijkheid houvast bieden aan de sector

- Deze handreiking biedt een gezamenlijk kader die door de PO-Raad en de bonden wordt gedragen.
- Het biedt overzicht van belangrijke punten uit de praktijk en vanuit sociale partners.
- De handreiking biedt scholen en schoolorganisaties concrete bouwstenen om onderwijs anders te organiseren in tijden van tekorten.

Totstandkoming handreiking

Samenwerking en ontwikkeling

Betrokken organisaties

De handreiking is ontwikkeld in afstemming met de PO-Raad, AOb, CNV, AVS en FvOv.

Vier case studies

Gebaseerd op gesprekken met onderwijsprofessionals van scholen die nieuwe organisatiemodellen toepassen.

Vertegenwoordigers G5

De handreiking is besproken met vertegenwoordigers van de G5 als voorlopers op dit thema voor aanscherping op routekaart.

Uitgangspunten sociale partners

- Anders organiseren van onderwijs vanuit onderwijsvisie is wenselijk.
- Anders organiseren vanuit tekorten vraagt weloverwogen keuzes. Met de focus op tijdelijkheid.
- Bouwstenen als middel om met elkaar tot weloverwogen keuzes te kunnen komen.

Hoofdelementen

Bouwstenen, routekaart en voorbeelden

Bouwstenen

Een set onderwijskundige en arbeidsmarkt gerelateerde aandachtspunten voor richting en structuur.

Routekaart

Stapsgewijze aanpak voor het proces.

Voorbeelden uit de praktijk

Concrete casussen hoe scholen invulling geven aan alternatieve onderwijsmodellen (inclusief route er naar toe).

Let op: dit zijn geen 'best practices'.

Bouwstenen als fundament

Onderwijskundig en arbeidsmarktgerelateerd

Pedagogisch klimaat

- Veilige sfeer
- Sleutelrol voor onderwijsprofessionals
- Voorwaarden en borging

Onderwijskwaliteit

- Brede ontwikkeling van leerlingen
- Duidelijke kwaliteitscyclus
- Continuïteit in het aanbod

Loopbaanperspectief

- Ruimte voor individuele ontwikkelingen
- Aanbod loopbaanmogelijkheden
- Aansluiting op wensen en behoeften

• Arbeidsinhoud

- Taken en verantwoordelijkheden
- Verdeling van en afspraken over werkzaamheden
- Ruimte voor gesprek

• Arbeidsvoorwaarden

- Aantrekkelijke werkomgeving
- Arbeidsvoorwaarden afgestemd op werkzaamheden
- Functiebeschrijvingen die aansluiten

• Arbeidsomstandigheden

- Werk-privé balans
- Sociale veiligheid
- Inrichting van de werkplek

In gesprek

Meld je aan voor de webinar

Download de handreiking

Vrijdag 21 maart is de handreiking 'Organiseren in tijden van tekorten op het AVS congres' gelanceerd. Deze is hier online te downloaden.

Webinar

Woensdagmiddag 25 juni organiseren we een digitale bijeenkomst 'Scenariomodel PO weer up-to-date'. Meld je aan om hier meer over te horen en ga met ons in gesprek!

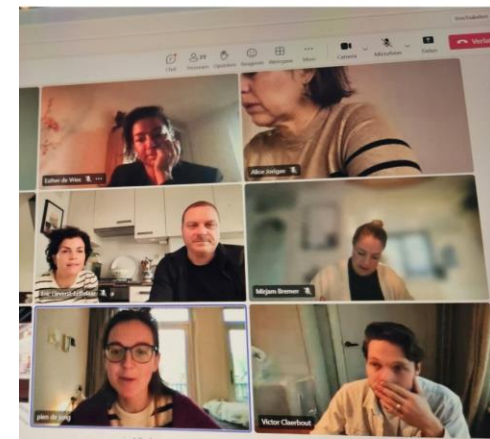
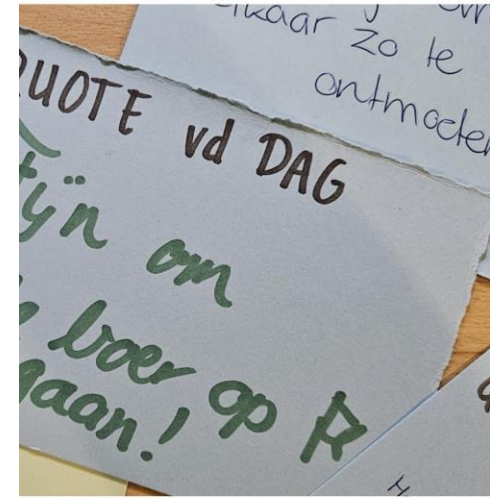
OMGAAN MET LANGDURIGE TEKORTEN/ TOEKOMSTBESTENDIG ONDERWIJS

Programma:

- Noodplan- Onderwijsregio- Wetgeving en Definities
- Anders organiseren in de praktijk
 - Drie scenario's
 - Ervaringen en uitdagingen

Neem eens een kijkje op platform andersom.amsterdam

Roel Spits- roel@andersom.amsterdam
Projectleider Omgaan met langdurige tekorten
Amsterdamse Onderwijsregio

1. VAN NOODPLAN TOT NU

Noodplan Lerarentekort Amsterdam 2020

- Regelruimte: Andere dag en-weekindeling

Lerarenagenda 2023-2027

- Actielijn 3: Omgaan met langdurige tekorten

Amsterdamse Onderwijsregio 2024-heden

- Onderwijscoalitie Omgaan met langdurige tekorten

Opgelet:

Wij zijn onderdeel van een grotere groep die zich dagelijks inspant om leerkrachten te behouden, nieuwe leerkrachten op te leiden e.d. Omdat de tekorten morgen nog niet verholpen zijn, ondersteunen we scholen bij het omgaan hiermee.

DEFINITIES:

Bevoegd: Pabo-diploma

Andersbevoegd: Onderwijsassistent, leraarondersteuner of pedagogisch medewerker
(als zij taken uitvoeren van een leerkracht)

Andersbekwaam: (externe) professional die een onderwijsprogramma verzorgt (geen kernvak) en geen PABO-diploma heeft

WAT WE ZIEN IN DE PRAKTIJK

A. Werken met complementaire teams:

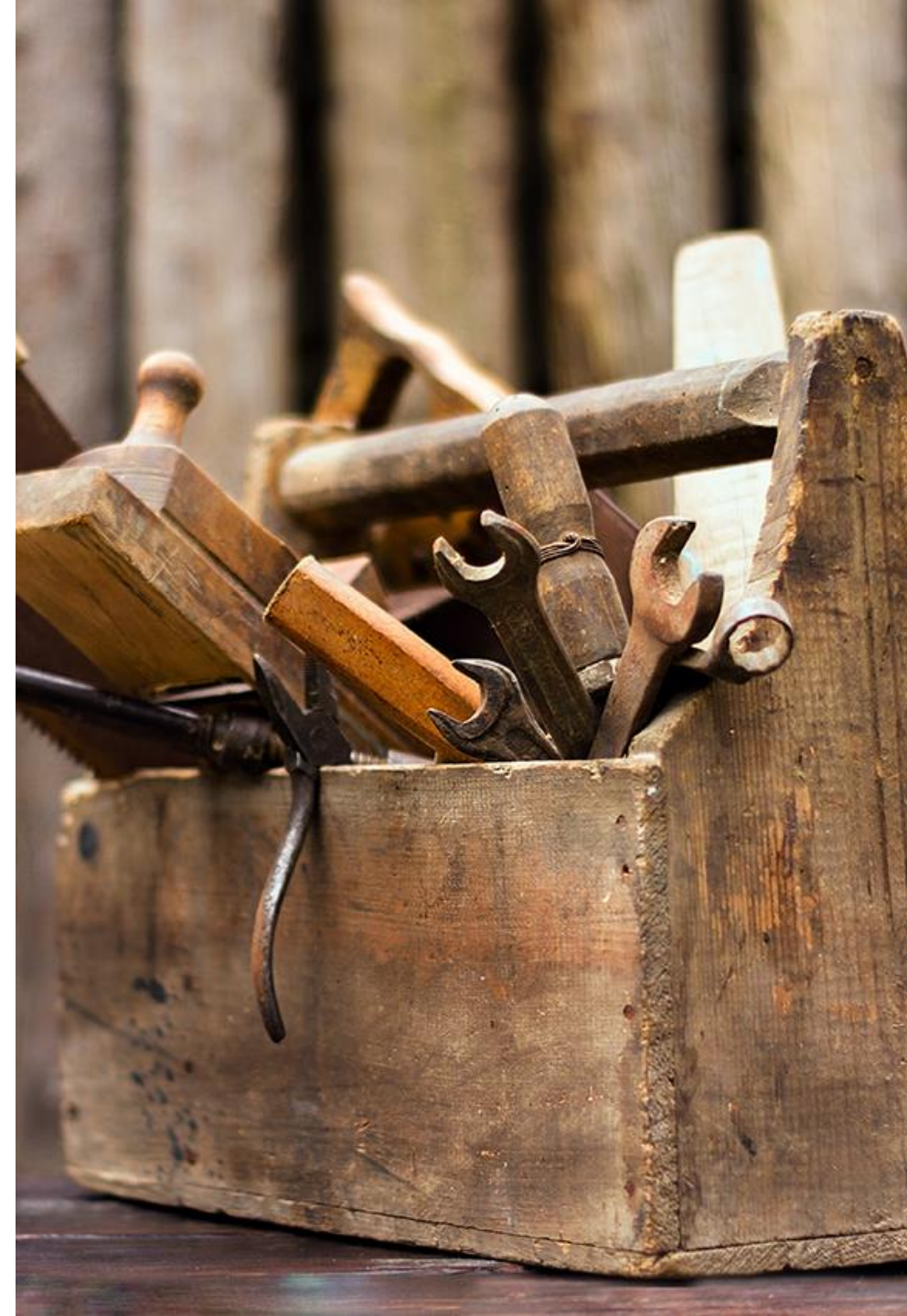
Inzet andersbekwame professionals en andersbevoegde professionals naast bevoegde leerkrachten

B. Aanpassingen organisatie:

Samenvoegen groepen (unit/leerpleinen)

C. Aanpassingen schooltijd:

Groepen naar huis (ondersteuning ja/nee)

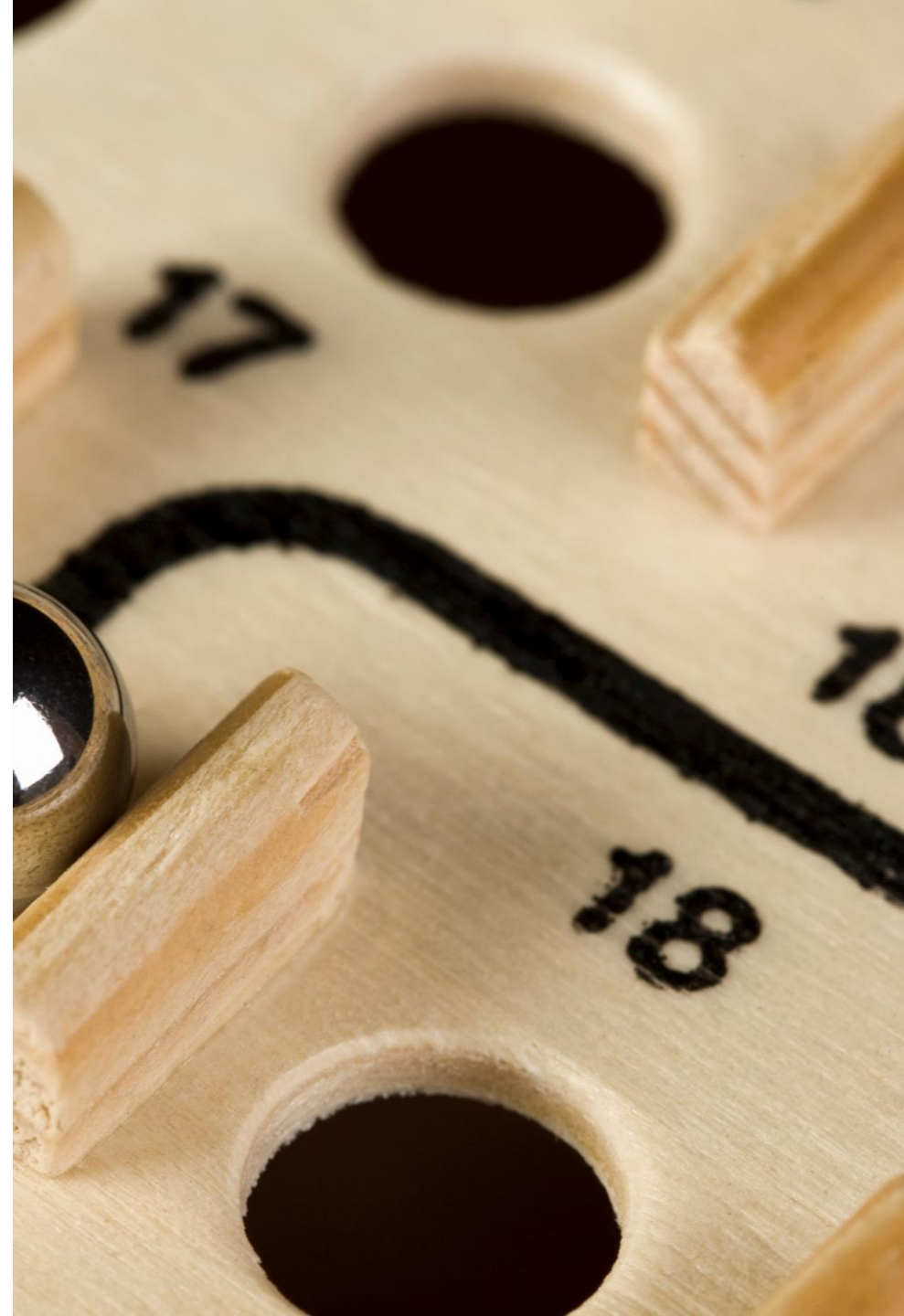

VOORWAARDEN VOOR SUCCES

(ongeacht wat je kiest)

- Investering in voortraject
- Intentie voor duurzaam traject
- Maatwerk
- Alle partijen betrokken

Op andersom.amsterdam vind je een visuele uitwerking van deze succesfactoren.

A1. INZET COMPLEMENTAIRE TEAMS ANDERSBEKWAME/-BEVOEGDE PROFESSIONALS

Blokkenschema

Groep 3: 08:30-11:30

Groep 4: 11:30-13:00

Groep 6: 13:00-14:30

Om en Om

Groep 8a: 08:30-12:00

Groep 8b: 12:00-14:30

Leerkracht wisselt mee

5e dag

Groep 3: 08:30-14:30

Groep 7: 08:30-14:30

“We kijken naar onze beschikbare medewerkers, hun kwaliteiten, welke (onderwijs)behoefte onze leerlingen hebben en stemmen daar onze organisatievorm op af.”

A2. INZET COMPLEMENTAIRE TEAMS ANDERSBEKWAME/-BEVOEGDE PROFESSIONALS

Combi met NSA/BSO

Groep 5: 12:00-14:30

BTO/BSO: 14:30-16:00

Combi met VVE

Voorschool: 08:30-12:00

Groep 1-2: 12:00-14:30

Inzet OOP-ers

08:30-14:30

vaak groep 1-2

Uitdagingen:

- Andersbekwamen zijn pedagogisch kwetsbaar
- Andersbevoegden zijn didactisch kwetsbaar
- Kwetsbare roosters/wisselingen
- Verschillende CAO's

(Speciale training i.s.m. IPABO)

B. LEERPLEINEN/UNITONDERWIJS

Unit 4 groepen

3 leerkrachten

+1 andersbevoegd/
-bekwaam

Unit 3 groepen

2 leerkrachten

+1 andersbevoegd/
-bekwaam

Uitstel start nieuwe
kleutergroep
groepen tot 35

*Straks meer tijdens interview met
Ellen Kennis van de Arentschool*

Uitdagingen:

- Wie is verantwoordelijk?
- Leerkracht instructie-intensief?
- Beschikbare ruimte

C. NAAR HUIS

Online onderwijs

1 leerkracht bedient meerdere groepen

Zelfstandige verwerking

Leerlingen maken oefenstof-
m.b.v. instructie dag eerder

Geen onderwijs

Ad hoc /Structureel

Groep 8- na
doorstroomtoets

Uitdagingen:

- Scenario onwenselijk voor kwetsbare leerlingen
- Maatschappelijke druk

UITDAGINGEN

Het gouden moment bestaat niet:

- Scholen/besturen met weinig tekorten ervaren geen urgentie
- Scholen/besturen met grote tekorten zitten knel in de waan van de dag

Grote focus en inzet op scholen met grote tekorten:

“Maar zijn het niet ook de scholen zonder tekorten die een slag kunnen of moeten maken voor het collectief? “

NEEM EENS EEN KIJKJE OP PLATFORM:

andersom.
amsterdam

andersom.
almere

anders omgaan met onderwijstijd

andersom
den haag

Praktijkvoorbeelden- Scenario's- Achtergrondinformatie